

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/46/2019
Identifikačné číslo spisu: 5817204334
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2019
Meno a priezvisko: Mgr. Katarína Beniačová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5817204334.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne E. C., bývajúcej v O. XX, zastúpenej JUDr. Tomášom Pukajom, advokátom so sídlom v Dolnom Kubíne, Hviezdoslavovo námestie 1661, proti žalovanej Basler Sachversicherungs - Aktiengesellschaft, pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom v Bratislave, Námestie SNP 15, IČO: 36 855 731, zastúpenej advokátskou kanceláriou SKLEGAL s. r. o., so sídlom v Bratislave, Mostová 2, IČO: 35 973 161, o zaplatenie sumy 10 000,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 7 Csp 110/2017, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 31. júla 2018 sp. zn. 5 Co 150/2018, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Žiline z 31. júla 2018 sp. zn. 5 Co 150/2018 a uznesenie Okresného súdu Námestovo z 19. decembra 2017 č. k. 7 Csp 110/2017-48 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súdu Námestovo na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Námestovo (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 19. decembra 2017 č. k. 7 Csp 110/2017-48 odmietol odpor žalovanej doručený súdu 7. novembra 2017 proti platobnému rozkazu sp. zn. 7 Csp 110/2017 zo 4. októbra 2017 vydaného tamojším súdom. V odôvodnení konštatoval, že platobný rozkaz prevzala žalovaná 19. októbra 2017 a odpor podala proti nemu elektronicky 7. novembra 2017, teda zjavne po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej uznesením z 31. júla 2018 sp. zn. 5 Co 150/2018 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Zároveň žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, pričom poukázal na výsledok reklamačného konania, na základe ktorého Slovenská pošta, a. s. (ďalej len „pošta“) oznámila súdu prvej inštancie, že poštová zásielka, ktorá bola adresovaná pre žalovanú, bola dodaná 19. októbra 2017 a prevzal ju splnomocnenec. Keďže odpor bolo potrebné podať najneskôr 3. novembra 2017, žalovaná ho podala po zákonnej lehote. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“).

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolatelka“) dovolanie, ktorého

prípustnosť odôvodnila ustanovením § 420 písm. f/ C.s.p., lebo súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietala, že odvolací súd sa nevysporiadal s jej argumentmi uvedenými v odvolaní. Dovolateľka uviedla, že pošta doručujúca platobný rozkaz hrubo porušila svoje vlastné poštové podmienky, keď nedala adresátovi podpísať doručenkú, ktorú následne mala vrátiť prvoinštančnému súdu. Pošta nesprávnym postupom vyhotovila len jeden úhrnný lístok, na ktorom spoločne uviedla zásielky adresované dvom rôznym právnickým osobám - Basler Lebensversicherungs - AG a Basler Sachversicherungs - AG. Prevzatie zásielok potvrdila na tomto dodacom lístku pani Q. U., ktorú však dovolateľka podľa vlastných slov nikdy nepoverila preberaním jej adresovaných zásielok. Žalovaná ďalej namietala, že súdom zabezpečený dôkaz „Výsledok (rozhodnutie) reklamačného konania“ je jediným dôkazom o tom, kedy údajne bol platobný rozkaz doručený žalovanej, pričom pošta vôbec nereagovala na predmet reklamácie súdu - nedodanie doručenky. Navyše, odvolací súd s týmto dôkazom neoboznámil žalovanú a nedal jej možnosť sa k nemu vyjadriť. Dovolateľka napokon vytkla odvolaciemu súdu, že nenariadil pojednávania za účelom vykonania dôkazu postupom podľa § 188 ods. 1 C.s.p. Vzhľadom k uvedenému navrhla, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Zároveň žiadala odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

4. Žalobkyňa sa k dovolaniu písomne nevyjadřila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 C.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.). Dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné a napadnutý rozsudok treba zrušiť (§ 449 ods. 1, 2 C.s.p.).

7. Dovolateľka v dovolaní namieta vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., t. j., že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorá podľa jej názoru spočíva predovšetkým v tom, že odvolací súd sa v rozhodnutí žiadnym spôsobom nevysporiadal s jej odvolacími námietkami.

8. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 ods. 2 C.s.p., je nepreskúmateľné.

9. S poukazom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou konania podľa § 420 písm. f/ C.s.p., ktorá spočíva v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu takej intenzity, ktorá zakladá tak prípustnosť i dôvodnosť podaného dovolania.

10. V súlade s § 220 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 393 ods. 2 C.s.p. musí súd v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vypořadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 393 ods. 2 C.s.p., je nepreskúmateľné. Takéto arbitrárne rozhodnutie súdu odníma účastníkovi možnosť uskutočňovať procesné práva a v konečnom dôsledku porušuje jeho právo na

spravodlivý súdny proces (čo zakladá vadu konania podľa § 431 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 420 písm. f/ C.s.p.), pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

11. Podľa § 109 ods. 1 C.s.p. za adresáta je oprávnená písomnosť prijať osoba, ktorá na to bola adresátom písomne splnomocnená alebo poverená. Podľa § 111 ods. 1 C.s.p. do vlastných rúk sa doručuje tak, že adresát potvrdí prijatie písomnosti na potvrdení o doručení písomnosti (ďalej len „doručenka“); údaje v doručenke sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Doručenka je verejnou listinou.

12. Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. V posudzovanom prípade bolo sporným, či bol odpor proti platobnému rozkazu podaný včas a či bol riadne doručený. Odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie vo vzťahu k preukázaniu oneskorenosti podania odporu proti platobnému rozkazu vychádzali z výsledku reklamačného konania, na základe ktorého pošta oznámila súdu prvej inštancie, že poštová zásielka obsahujúca platobný rozkaz adresovaná žalovanej bola dodaná dňa 19. októbra 2017 a prevzal ju splnomocnenec. Dovolateľka však už v odvolaní podanom proti uzneseniu súdu prvej inštancie poukazovala na to, že si pošta nesplnila svoje povinnosti pri doručovaní, keď nedoručila predmetnú zásielku adresátovi ani oprávnenému prijímateľovi v zmysle svojich Poštových podmienok. Uvádžala, že na rovnakej adrese ako žalovaná má sídlo aj iná spoločnosť Basler Lebensversicherungs - AG, pobočka poisťovne z iného členského štátu, pričom podľa úhrnného dodacieho lístka pošty z 19. októbra 2017 prevzala zásielku adresovanú žalovanej pani Q. U., ktorá preberala došlú poštu aj pre spomínanú Basler Lebensversicherungs - AG, pobočka poisťovne z iného členského štátu. Podľa žalovanej pani U. nedisponovala preukazom splnomocnenca, ani poverením od žalovanej na preberanie jeho pošty. Súdy nižších inštancií v danej veci považovali z hľadiska včasnosti podania odporu proti platobnému rozkazu za jedinú relevantnú skutočnosť vyjadrenie pošty o výsledku reklamačného konania, pričom odvolací súd sa v odôvodnení rozhodnutia vôbec nezaoberal odvolacími námietkami žalovanej a ňou predloženými dôkazmi. Nie je preto zrejmé, na základe akých myšlienkových pochodov a dôvodov nepovažoval argumentáciu žalovanej za správnu. Taktiež sa súdy nižších inštancií nevysporiadali so skutočnosťou, že poštový podnik nedal podpísať adresátovi doručenkou, ktorú nepredložil ani konajúcim súdom, resp. sa nenachádza v spise. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že práve z údajov na doručenke, ktoré zachytávajú postup pri doručení, sa vychádza pri posudzovaní účinnosti doručenia písomnosti do vlastných rúk. Odvolací súd tiež neuviedol, ako posúdil skutkové tvrdenia a právnu argumentáciu žalovanej týkajúcu sa elektronického podania odporu proti platobnému rozkazu prostredníctvom systému eŽaloby, ktorými sa snažila preukázať včasnosť podaného odporu. Vzhľadom na uvedené nedostatky a predovšetkým absencie argumentácií oboch súdov nižších inštancií sú ich rozhodnutia arbitrárnymi. Pokiaľ odvolací súd za takéhoto stavu rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a v celom rozsahu sa s jeho odôvodnením stotožnil (§ 387 ods. 1 a 2 C.s.p.), nedostatok riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie sám neodstránil a nevysporiadal sa so zásadnými odvolacími dôvodmi žalovanej, jeho rozhodnutie treba považovať za nepreskúmateľné.

13. So zreteľom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších inštancií vykazujú znaky arbitrárnosti. Dovolanie žalovanej je podľa § 420 písm. f/ C.s.p. dôvodné, pretože jej nesprávnym procesným postupom súdu bolo znemožnené realizovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd preto napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a rovnakou vadou postihnuté aj rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a 2 a § 450 C.s.p.). S prihliadnutím na dôvod zrušenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu a uznesenia súdu prvej inštancie sa najvyšší súd nezaoberal ďalšími, v dovolaní namietanými vadami.

20. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C.s.p.).

21. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C.s.p.).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.